

PRAVILNIK

O KUĆNOM REDU VASPITNO-POPRAVNOG DOMA

("Sl. glasnik RS", br. 71/2006)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom uređuju se prava i obaveze, organizacija rada, dnevne aktivnosti i način postupanja sa licima muškog i ženskog pola (u daljem tekstu: maloletnici) prema kojima se izvršava vaspitna mera upućivanja u vaspitno-popravni dom (u daljem tekstu: dom).

U domu se sprovode i vaspitni nalozi prema maloletniku prema kome se već izvršava vaspitna mera upućivanja u vaspitno-popravni dom, kao i poravnanje između maloletnika u domu.

Član 2

Prilikom stupanja u dom maloletnik se na prikladan način upoznaje sa sadržinom ovog pravilnika i dobija primerak na jeziku koji razume i kojim govori.

Član 3

U domu se, saglasno potrebama maloletnika, preduzimaju sledeće aktivnosti:

- 1) prijem maloletnika u dom;
- 2) vaspitni program (opšti program postupanja i intezivni program postupanja);
- 3) program saradnje sa porodicom maloletnika i organom starateljstva;
- 4) obrazovni program;
- 5) program profesionalne orijentacije i stručnog osposobljavanja;
- 6) zdravstveni program;
- 7) kulturno-zabavni i sportsko-rekreativni program;
- 8) program posredovanja;
- 9) otpust iz doma.

U domu se sprovode i drugi programi u skladu sa potrebama i interesovanjem maloletnika i mogućnostima doma.

Ostvarivanje programa se vrednuje opisno, numerički i kategorijalno i na osnovu toga se određuje status maloletnika.

Upravnik doma (u daljem tekstu: upravnik) određuje sadržaj, postupak i vrednovanje ostvarivanja programa.

Član 4

Razvrstavanje maloletnika u smeštajne prostorije vrši se prema polu i uzrastu maloletnika, njegovim ličnim karakteristikama, cilju programa i potrebi njegovog ostvarivanja, prema potrebama i interesovanju maloletnika, stepenu potrebnog obezbeđenja i mogućnostima doma.

U domu postoji pet stambenih zajednica - odeljenja u kojima se smeštaju maloletnici, i to:

- 1) prijemno odeljenje, u kojem se organizuje prijem maloletnika;
- 2) opšte odeljenje, u kojem se realizuje opšti program postupanja;
- 3) odeljenje za intezivni rad, u kojem se realizuje intezivni program postupanja;
- 4) otpusno odeljenje, u kojem se realizuje otpust maloletnika;
- 5) žensko odeljenje, u kojem se, po pravilu, realizuju svi planirani programi prema maloletnicama.

U domu postoji posebna stambena zajednica - odeljenje za punoletna lica muškog pola kojima je izrečena mera upućivanja u vaspitno-popravni dom i lica koja su tokom izvršenja ove mere postala punoletna.

U domu mogu postojati i druge zajednice osnovane prema specifičnim potrebama i interesovanjima maloletnika.

Član 5

Odluku o razvrstavanju maloletnika u pojedine programe, stambene zajednice - odeljenja i vaspitne grupe donosi upravnik na predlog stručnog tima za razvrstavanje i praćenje ostvarivanja programa.

Stručni tim za razvrstavanje i praćenje ostvarivanja programa maloletnika obrazuje upravnik i čine ga po jedan predstavnik: prijemnog odeljenja, vaspitne službe, službe za obuku i upošljavanje, škole, službe za obezbeđenje i vaspitač vaspitne grupe - izvestilac.

Upravnik, na predlog stručnog tima, donosi pojedinačni program postupanja sa maloletnikom.

II PRIJEM I RAZVRSTAVANJE MALOLETNIKA

Prijem maloletnika

Član 6

Maloletnik se prima u dom na osnovu pravnosnažnog i izvršnog rešenja suda kojim mu je izrečena vaspitna mera upućivanja u dom.

Pre pravnosnažnosti rešenja maloletnik se može primiti u dom samo kada je to zakonom određeno.

Prilikom prijema utvrđuje se da li su uz rešenje priloženi i podaci o ličnosti maloletnika, kao i druga dokumentacija predviđena članom 114. stav 1. Zakona o maloletnim učinocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica.

Član 7

U radno vreme pristiglog maloletnika prima lice iz matične evidencije, a po proteku radnog vremena dežurni iz službe za obezbeđenje.

Prilikom prijema maloletnika lice iz službe za obezbeđenje, koje je istog pola kao i maloletnik, izvršiće lični pretres maloletnika i stvari koje je maloletnik doneo, o čemu se sastavlja zapisnik koji se odlaže u lični list maloletnika.

Član 8

Prilikom prijema maloletnika utvrđuje se njegov identitet na osnovu rešenja o izricanju vaspitne mere, naloga za izvršenje, naredbe o dovođenju ili poternice, ličnih isprava, kao i drugih dokumenata ako ih maloletnik ima.

Identifikacija se, izuzetno, može izvršiti i na osnovu izjave ovlašćenih službenih lica koja su maloletnika dovela i potvrdila njegov identitet, o čemu se sastavlja službena beleška koju ta lica potpisuju.

Postupak prijema maloletnika

Član 9

Novodošli maloletnik se uvodi u matičnu evidenciju, a prijemno odeljenje za njega obrazuje lični list. Stručno lice uzima otiske papilarnih linija i fotografiše maloletnika, vodeći računa o zaštiti ličnosti i dostojanstvu maloletnika.

Maloletnika po prijemu pregleda lekar i nalaz o zdravstvenom stanju unosi u zdravstveni karton.

Ako je maloletnik primljen posle proteka radnog vremena, kao i nedeljom i u dane praznika, smešta se u posebnu prostoriju prijemnog odeljenja, a radnje iz st. 1. i 2. ovog člana obavljaju se prvog narednog radnog dana.

Dom je dužan da maloletniku omogući da se odmah po prijemu, na prigodan način, javi roditeljima, usvojiocu, staraocu ili drugom licu koje se o njemu stara.

Maloletnik se obaveštava o načinu komunikacije, odnosno o dopisivanju, posetama, mogućnosti telefoniranja, prijema paketa, novčanih i drugih pošiljki.

O danu i času prijema maloletnika u dom, od kada se računa početak izvršenja vaspitne mere, zaposleni u matičnoj evidenciji obaveštava sud koji je maloletniku sudio u prvom stepenu, roditelja, usvojioca ili staraoca maloletnika, nadležni centar za socijalni rad, policijsku upravu, odnosno policijsku stanicu ranijeg prebivališta ili boravišta maloletnika. Od nadležnih organa tražiće dodatne podatke o ličnosti maloletnika i dokumentaciju, ako nisu dostavljeni.

Privremeno oduzimanje predmeta

Član 10

Prilikom prijema maloletniku se privremeno oduzima novac, uz zapisničko beleženje iznosa apoena i brojeva novčanica, oduzimaju mu se dragocenosti, predmeti podobni za samopovređivanje, napad ili bekstvo, mobilni telefon, kao i drugi predmeti podobni da ugroze bezbednost u domu.

O privremeno oduzetim predmetima sastavlja se zapisnik čiji se jedan primerak stavlja u lični list maloletnika, drugi primerak u depozit doma, a maloletniku se izdaje potvrda o privremeno oduzetim predmetima.

Član 11

Privremeno oduzeti predmeti čuvaju se u domu osigurani od oštećenja. O njima brine ovlašćeno službeno lice koje vodi depozit maloletnika.

Novac i dragocenosti čuvaju se u kasi ili na drugom sigurnom mestu.

Predmeti koji su po mišljenju zdravstvenog radnika podložni kvarenju ili su sumnjivog porekla oduzimaju se i uništavaju, o čemu se sačinjava zapisnik, a maloletniku se o tome izdaje potvrda.

III BORAVAK MALOLETNIKA U PRIJEMNOM ODELJENJU

Član 12

Po prijemu maloletnik se smešta u prijemno odeljenje u kojem može ostati najduže do trideset dana.

Prema maloletniku se odmah po prijemu preduzimaju higijenske mere kao što su kupanje i podšišivanje, a zatim se maloletnik zadužuje odećom, obućom, rubljem i posteljnom.

Na predlog lekara ili drugog zdravstvenog radnika izvršiće se dezinfekcija odela i stvari koje je maloletnik doneo.

Maloletnik može zadržati ličnu garderobu, pribor potreban za ličnu higijenu, pribor za dopisivanje, kao i knjige, porodične fotografije, sportsku odeću i obuću, hranu koja nije podložna kvarenju, muzičke uređaje i instrumente koji su po svojim karakteristikama podobni za držanje u domu, ručni sat i druge predmete od značaja za maloletnikov razvoj, ortopedska pomagala i lekove čije držanje odobri lekar.

Član 13

Za vreme boravka maloletnika u prijemnom odeljenju stručni tim odeljenja, na osnovu primljene i pribavljene dokumentacije i neposrednog rada sa maloletnikom i njegovim roditeljima, usvojiocem ili staraocem, vrši višestranu procenu sa psihološkog, pedagoškog, socijalnog, medicinskog, kriminološkog, bezbedonosnog i drugog odgovarajućeg stanovišta.

Stručni tim prijemnog odeljenja čine: psiholog, specijalni pedagog - pedagog i socijalni radnik.

U rad stručnog tima uključuje se, po potrebi, i lekar, nastavnik praktične nastave, vaspitač, predstavnik službe za obezbeđenje i drugi učesnici u neposrednoj realizaciji programa postupanja sa maloletnikom.

Na osnovu utvrđenih rezultata sastavlja se jedinstveni izveštaj za maloletnika. Ovaj izveštaj sadrži objašnjenje maloletnikovog dosadašnjeg ponašanja, predlog pojedinačnog programa postupanja i preliminarni plan otpusta.

Izveštaj prijemnog odeljenja dostavlja se: upravniku, stručnom timu iz člana 5. ovog pravilnika i arhivi doma.

Vaspitač vaspitne grupe upoznaje maloletnika i njegove roditelje, usvojioca ili staraoca sa pojedinačnim programom postupanja.

Član 14

Od prijema u dom maloletniku su na raspolaganju svi potrebni podaci o sadržaju programa, rasporedu, vremenu i mestu odvijanja obaveznih dnevnih i periodičnih aktivnosti, sadržaju postojećih obrazovnih, vaspitnih, okupacionih i rekreativnih programa, kao i sadržaju programa postojećih organizovanih slobodnih aktivnosti.

Maloletniku moraju biti dostupni osnovni pravni akti, kao što su Ustav Republike Srbije, Konvencija o pravima deteta, Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Zakon o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica (u daljem tekstu: Zakon), Krivični zakonik, Zakonik o krivičnom postupku, Zakon o izvršenju krivičnih sankcija i drugi pravni akti koje je doneo direktor Uprave za izvršenje zavodskih sankcija (u daljem tekstu: direktor Uprave).

IV PRAVA I OBAVEZE MALOLETNIKA

Član 15

Maloletnici uživaju sva prava garantovana Ustavom, zakonima i ratifikovanim međunarodnim dokumentima.

Posebnu zaštitu i pomoć uživaju maloletnici koji su privremeno ili trajno lišeni roditeljskog staranja, kao i maloletnici sa izbegličkim statusom i lica sa smetnjama u učenju.

Smeštaj maloletnika

Član 16

Maloletnici imaju pravo na smeštaj koji odgovara zdravstvenim, higijenskim i prostornim uslovima i mesnim klimatskim prilikama.

Pravo i dužnost svakog maloletnika je da održava ličnu higijenu i higijenu prostorija u kojima boravi i radi.

Za održavanje prostorija periodično se određuje potreban broj maloletnika, po redosledu koji sačinjava vaspitač vaspitne grupe.

Maloletnik ima pravo da u toku dana provede najmanje tri sata na otvorenom prostoru.

Odeća i obuća

Član 17

Maloletnik ima pravo na besplatnu odeću, obuću i rublje u zavisnosti od klimatskih uslova, i to:

- 1) jedno zimsko i jedno letnje odelo, sa rokom trajanja najduže do jedne godine;
- 1) pižamu i rublje, sa rokom trajanja najduže do šest meseci;
- 2) čarape, prema potrebi;
- 3) jedan par zimske i dva para letnje odeće, sa rokom trajanja najduže do jedne godine;
- 4) zimsku jaknu, sa rokom trajanja najduže do dve godine;
- 5) sportsku opremu, sa rokom trajanja najduže do jedne godine;
- 6) radno odelo, sa rokom trajanja najduže do šest meseci;
- 7) transportnu torbu ili ranac, po potrebi.

Upravnik može, kada to zahteva posao ili druge potrebe, da odobri nabavku posebne radne i druge opreme, u skladu sa važećim propisima.

Član 18

Maloletnik, po odobrenju upravnika, može nositi i sopstvenu odeću.

Maloletnik je dužan da bude pristojno obučen u svim prilikama i da odeću i obuću čuva i održava.

Ako maloletnik otuđi ili namerno uništi odeću, obuću ili rublje kojim je zadužen, vaspitač uzima izjavu od maloletnika i o tome sačinjava belešku, a šteta se nadoknađuje prema važećim propisima.

Ishrana i snabdevanje

Član 19

Maloletnik ima pravo na ishranu koja je dijetetski, higijenski i zdravstveno prilagođena njegovom uzrastu.

Maloletniku se obezbeđuju tri obroka dnevno, čija vrednost iznosi najmanje 14.600 džula.

Kvalitet i energetska vrednost hrane ispituje se jedanput mesečno od strane odgovarajuće zdravstvene ustanove.

Maloletnici dobijaju hranu prema jelovniku koji se određuje za petnaest do trideset dana unapred i javno se ističe.

Pojačanu ishranu dobijaju maloletnici koji rade sedam sati dnevno, odnosno pet sati na težim poslovima.

Bolesni maloletnici imaju posebnu ishranu koju određuje lekar.

Član 20

Za vreme podele i trajanja obroka maloletnici su dužni da se pristojno ponašaju i da održavaju čistoću prostorije. Kontrolu podele i trajanja obroka sprovodi dežurni zaposlen u domu i, po potrebi, određeni dežurni maloletnik.

Pre podele obroka lekar ili drugi zdravstveni radnik proverava kvalitet hrane. O izvršenoj kontroli kvaliteta hrane vodi se posebna evidencija.

Lekar doma ili drugi zdravstveni radnik vrši kontrolu higijene prostorija i sredstava kojima se sprema hrana i nakon uočenih nedostataka nalaže potrebne mere, kojom prilikom unosi svoje primedbe u za to namenjenu knjigu, a po potrebi zahteva i angažovanje specijalizovane zdravstvene ustanove kako bi se utvrđeni nedostaci otklonili.

Lica i maloletnici koji rade u kuhinji podležu lekarskom pregledu saglasno opštim propisima. Ova lica moraju biti snabdevena propisanom odećom.

Član 21

U domu postoji prodavnica - kantina u kojoj maloletnici kupuju prehrambene i druge proizvode za ličnu upotrebu.

Nabavku dozvoljenih stvari koje su potrebne maloletnicima, a ne mogu se kupiti u kantini, vrši lice zaduženo za maloletnička pitanja jednom nedeljno.

Dopisivanje

Član 22

Maloletniku se garantuje neograničeno pravo na dopisivanje. Omot pisma niko ne sme otvoriti, osim ako postoji sumnja da sadrži psihoaktivne supstance ili druge opasne materije kojima se može ugroziti izvršenje vaspitne mere ili narušiti bezbednost u domu. U tom slučaju omot pisma se u prisustvu maloletnika i vaspitača

vaspitne grupe otvara, a pronađene supstance i druge opasne materije oduzimaju se.

Ukoliko postoji sumnja da je prethodnim delatnostima učinjeno krivično delo, o tome se bez odlaganja obaveštava policija.

Član 23

Prijem i otpremanje pisama vrši se preko doma.

Maloletnik snosi troškove slanja pisama i drugih pošiljki, a ukoliko iz opravdanih razloga nema novčanih sredstava za plaćanje poštanskih usluga, može mu se odobriti slanje pošiljki o trošku doma.

Telefoniranje

Član 24

Maloletnik ima pravo na svakodnevno telefoniranje roditeljima, usvojiocu ili staraocu o svom trošku i u slobodnom vremenu, u zavisnosti od objektivnih mogućnosti doma.

Na zahtev maloletnika koji nema dovoljno novčanih sredstava upravnik može odobriti korišćenje telefona o trošku doma, a u skladu sa materijalno-tehničkim uslovima.

Upravnik, na zahtev maloletnika, može odobriti da maloletnik telefonira i drugim licima i prima telefonske pozive, ako je to u interesu ostvarivanja vaspitnog programa.

Razgovori se obavljaju prema unapred objavljenom dnevnom rasporedu, po pravilu, u ukupnom trajanju do deset minuta.

Član 25

Telefonski razgovori se, po pravilu, ne kontrolišu.

Izuzetno, po odluci upravnika, lice koje on odredi može kontrolisati razgovore maloletnika, ako naročite okolnosti ukazuju da je takav nadzor očigledno neophodan u cilju sprečavanja pripremanja ili izvršenja krivičnog dela ili nastupanja druge opasnosti za bezbednost ljudi i imovine.

Posete

Član 26

Maloletnik ima pravo da ga jednom nedeljno posete roditelji, usvojilac, staralac, bračni drug, lice sa kojim je zasnovao trajnu vanbračnu zajednicu, deca i ostali srodnici u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena srodstva.

Ukupan broj posetilaca maloletniku, iz stava 1. ovog člana, u jednoj poseti ne može biti veći od troje.

Maloletnik ima pravo da ga dva puta mesečno posete i druga lica koja ne ometaju izvršenje vaspitne mere. Za posetu drugih lica može se zatražiti mišljenje nadležnog centra za socijalni rad.

Ukoliko se proceni da neka od lica iz stava 3. ovog člana štetno utiču na maloletnika, upravnik će, na predlog vaspitača vaspitne grupe, zabraniti takve posete. Upravnik će zabraniti takve posete i kad oceni da poseta šteti postizanju svrhe vaspitne mere upućivanja u vaspitno-popravni dom.

Lica koja će maloletnika posećivati dok traje izvršenje vaspitne mere upisuju se u karton poseta maloletnika.

Član 27

Posetu maloletnik može da prima svakog radnog dana od 13 do 14 časova, a vikendom i praznicima od 11 do 16 časova. Trajanje posete može biti produženo po odobrenju službenog lica zaduženog za organizaciju poseta tog dana.

Poseta se može kontrolisati kad se sumnja da posetilac štetno utiče na maloletnika. Kontrolisana poseta se obavlja u prisustvu vaspitača vaspitne grupe, lica iz službe za obezbeđenje ili drugog službenog lica iz doma. Odluku za kontrolisane posete donosi upravnik ili lice koje on ovlasti.

Posete maloletnicima se obavljaju u posebnim prostorijama za posete na prijavnici doma.

Posete maloletnicima iz prijemnog odeljenja i odeljenja za intenzivni rad mogu se organizovati pod nadzorom službenog lica iz doma u posebno određenoj prostoriji.

Upravnik svojom odlukom određuje postupak, način realizacije i kontrolu poseta.

Posete po pozivu nadležnog lica, u smislu rada sa porodicom, kao i druge organizovane posete domu obavljaju se u zakazano vreme po posebnom protokolu.

Član 28

Ako maloletnik ili njegov posetilac zloupotrebljavaju posetu nepristojnim i nedoličnim ponašanjem, nedozvoljenim radnjama i postupcima ili na drugi način koji šteti svrsi vaspitne mere, dežurno službeno lice prekinuće posetu, o čemu će obavestiti upravnika i dostaviti mu pisano obrazloženje za prekid posete.

Član 29

Maloletnik ima pravo da jednom mesečno, a po odobrenju upravnika i češće, provede najmanje tri sata nasamo sa bračnim drugom ili licem sa kojim je zasnovao vanbračnu zajednicu. Ova poseta se obavlja u posebnoj prostoriji doma.

Dok se izvršava disciplinska mera izdvajanja u posebnu prostoriju maloletnik nema pravo na prijem ovih poseta.

Član 30

Maloletnika može posećivati branilac, odnosno punomoćnik ili drugo lice koje je maloletnik pozvao radi davanja punomoćja.

Razgovor sa licima iz stava 1. ovog člana može se nadzirati samo posmatranjem, a ne i slušanjem.

Prijem paketa

Član 31

Maloletnik ima pravo na neograničen prijem paketa preko pošte i tokom posete. Pojedinačna težina paketa ne može biti veća od deset kilograma.

Paket ne sme sadržati: cigarete, sokove i hranu u staklenoj ambalaži, alkohol, psihoaktivne supstance i druge po zdravlje škodljive materije.

Nedozvoljene stvari se vraćaju pošiljaocu o trošku maloletnika, predaju posetiocu ili stavljaju u depozit maloletnika.

Pregled paketa vrši ovlašćeno lice iz službe za obezbeđenje u prisustvu maloletnika, vaspitača vaspitne grupe, a u slučaju potrebe i zdravstvenog radnika.

Životne namirnice koje su pokvarene ili bi upotrebom mogle da ugroze zdravlje maloletnika, uništiće se i o tome će se sačiniti zapisnik.

Ako se prilikom pregleda paketa nađu stvari koje su podobne za samopovređivanje, napad ili bekstvo, privremeno će se oduzeti i odložiti u depozit, o čemu će se sačiniti poseban zapisnik.

Prijem novčanih pošiljki

Član 32

Maloletnik može primati neograničene sume novca novčanom uputnicom. Novac donet pri dolasku u dom i dobijeni novac stavlja se u depozit maloletnika, a vaspitač vaspitne grupe se stara o pravilnom trošenju.

Novac koji maloletnik donese kad koristi odsustvo ili dobije prilikom posete dužan je da preda dežurnom nadzorniku službe za obezbeđenje, koji će bez odlaganja novac staviti u depozit i o tome obavestiti vaspitača vaspitne grupe.

Najveći novčani iznos kojim maloletnik može slobodno da raspolaže u toku nedelje i drži kod sebe određuje upravnik.

Ukoliko se kod maloletnika pronađe veći iznos novca od dozvoljenog, stečen na zakoniti način, višak se oduzima i vraća u depozit maloletnika. Ako se utvrdi da je pronađeni novac stečen na nezakonit način, trajno se oduzima i koristi za poboljšanje standarda maloletnika u domu.

Upravnik, na predlog vaspitača vaspitne grupe, može dozvoliti isplatu preko iznosa na slobodnom raspolaganju, ako za to postoje opravdani razlozi.

Rad maloletnika i prava po osnovu rada

Član 33

Maloletnik ima pravo i obavezu da radi u domu.

Svrha rada je da maloletnik stekne, održi i poveća svoje radne sposobnosti, radne navike i stručno znanje i da ostvari zaradu.

Maloletnik mora biti zaštićen od ekonomskog iskorišćavanja i obavljanja poslova koji bi mogli da budu opasni za njegovo zdravlje, fizički, duševni, moralni i društveni razvoj, kao i poslova koji bi ometali njegovo školovanje.

Rad maloletnika se organizuje i obavlja u domu, domskim radionicama, privrednoj jedinici i izvan doma u okviru lokalne zajednice.

Za maloletnike koji pohađaju nastavu radno vreme traje do četiri sata u toku radnog dana, a za maloletnike koji nisu obuhvaćeni nastavom - do sedam sati. Pet dana u nedelji su radni dani, a nedelja je uvek neradni dan. Subota je, po pravilu, neradni dan. Izuzetno, subota može biti i radni dan, ali se tada maloletniku koji radi subotom omogućava korišćenje drugog slobodnog dana.

Maloletnici se izvan radnog vremena mogu uposliti najviše dva sata dnevno na održavanju čistoće i na drugim tekućim poslovima u domu.

Član 34

Za vreme izvođenja stručnog osposobljavanja maloletnik je obavezan da nosi i upotrebljava zaštitnu odeću i obuću uz neposrednu brigu i kontrolu instruktora.

Na stručnom osposobljavanju i proizvodnom radu maloletnik je dužan da:

- 1) redovno dolazi na rad i učestvuje u stručnoj obuci i proizvodnji;
- 2) prima, pravilno upotrebljava i čuva alat, pribor i materijal, prema uputstvu instruktora;
- 3) izvršava nastavne i proizvodne zadatke kako bi se što bolje osposobio za zanimanje koje izučava;
- 4) uredno održava alat, opremu i instalacije koje mu se poveravaju u obuci i proizvodnji i da se stara o uređenju radne sredine;
- 5) poštuje instruktore i saraduje sa njima.

Naknada za rad i druga novčana davanja

Član 35

Maloletnik ima pravo na naknadu za rad. Mesečni iznos naknade za rad ne može biti manji od 20% od najniže cene rada u Republici Srbiji.

Isplata naknade za rad vrši se jednom nedeljno u depozit.

Najviši iznos naknade za rad i nagrade određuje direktor Uprave.

Član 36

U domu postoje sledeći vidovi novčanih davanja maloletnicima:

- 1) naknada za rad;
- 2) naknada za podmirenje nužnih troškova;
- 3) nagrade povodom Dana doma, Praznika rada 1. maja i školske slave Sveti Sava;
- 4) novčana pomoć i obezbeđenje troškova putovanja prilikom odlaska na odsustvo, korišćenja godišnjeg odmora izvan doma ili otpuštanja maloletnika iz doma.

Svaki maloletnik prima naknadu za rad ili naknadu za podmirenje nužnih troškova.

Maloletnici koji svojom krivicom nisu izvršili radne zadatke, kao i maloletnici koji bez svoje krivice nisu učestvovali u proizvodnji ne dobijaju naknadu za rad, ali mogu dobiti naknadu za podmirenje nužnih troškova.

Polovina sredstava od naknada stavlja se maloletniku na slobodno raspolaganje, a druga polovina na štednju koju maloletnik podiže prilikom otpuštanja iz doma.

O načinu trošenja sredstava koja su na slobodnom raspolaganju odlučuje vaspitač zajedno sa maloletnikom.

Sredstva kojima maloletnik slobodno raspolaže daju se, po pravilu, jednom nedeljno.

Član 37

Naknadu za podmirenje nužnih troškova dobijaju maloletnici koji iz opravdanih razloga ne rade u domu na proizvodnim i drugim radnim zadacima u određenom radnom vremenu.

Spisak maloletnika koji treba da prime ovu naknadu sastavlja vaspitač vaspitne grupe.

Objedinjavanje predloga, usaglašavanje kriterijuma i pravljenje spiska za naknadu za sve maloletnike vrši rukovodilac odseka za vaspitni rad u skladu sa odlukom o vrednovanju rada i zalaganja maloletnika u ostvarivanju programa koju donosi upravnik ili lice koje on ovlasti.

Visinu mesečne naknade za podmirenje nužnih troškova određuje upravnik.

Član 38

Za postignute izuzetne rezultate u radu, obrazovanju, sportskim i kulturnim aktivnostima, vladanju i drugom, maloletnik dobija posebne nagrade, a uslovi za dobijanje nagrada bliže su određeni aktom iz člana 37. stav 3. ovog pravilnika.

Nagrada se maloletnicima dodeljuje u predmetima ili sredstvima koja zadovoljavaju vaspitne kriterijume, kao i omogućavanjem nagradnog odsustva.

Pored nagrade, maloletniku se uručuje i priznanje u pisanoj formi.

Nagrade se maloletnicima, osim u slučajevima iz člana 36. ovog pravilnika, dodeljuju i u drugim prilikama kada se oceni da je to potrebno i opravdano.

Član 39

Maloletniku se prilikom otpuštanja iz doma ili odlaska na odsustvo daje novčana pomoć čija se visina određuje u zavisnosti od potreba maloletnika i mogućnosti doma.

Novčana pomoć maloletniku se daje na predlog vaspitača vaspitne grupe, a odobrava je upravnik.

Član 40

Nagrade i naknade maloletniku određuju se srazmerno doprinosu pojedinca u zavisnosti od kvaliteta i rezultata rada, korišćenja radnog vremena i sredstava rada, kao i uloženog truda i želje za ovladavanjem određenim zanimanjem.

Iz opravdanih razloga upravnik može maloletniku odobriti korišćenje cele nagrade ili naknade.

Ocena rada maloletnika

Član 41

Ocena rada maloletnika određuje se u skladu sa aktom iz člana 37. stav 3. ovog pravilnika.

Ocenu rada daje instruktor u čijoj se radnoj grupi maloletnik nalazi.

Kad se rad obavlja pod nadzorom stručnjaka koji nije stalno zaposlen u domu, već na osnovu ugovora o delu ili po nekom drugom pravnom osnovu obučava maloletnika i prati njegov rad, ocenu o stepenu obučenosti, kvalitetu i rezultatu rada daje ovo lice.

Pravo na odmor

Član 42

Maloletnik ima pravo na dnevni, nedeljni i godišnji odmor shodno opštim propisima i odredbama ovog pravilnika.

Maloletnik ima pravo na nedeljni odmor u trajanju najmanje 48 sati neprekidno, osim u slučaju predviđenom u članu 33. stav 5. ovog pravilnika.

Maloletnik ima pravo na godišnji odmor u trajanju od 18 do 30 radnih dana.

O dužini, načinu i mestu korišćenja godišnjeg odmora, s obzirom na zalaganje na radu, postignute rezultate i ponašanje maloletnika, odlučuje upravnik na predlog vaspitača vaspitne grupe, a u skladu sa aktom iz člana 37. stav 3. ovog pravilnika.

Zdravstvena zaštita

Član 43

Maloletnik ima pravo na besplatnu zdravstvenu zaštitu koja se, po pravilu ostvaruje u domu ili u ambulanti, osim kada je potrebno da se lečenje obavi u Specijalnoj zatvorskoj bolnici ili u drugoj odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi.

Maloletnik ima pravo da bude upoznat sa nalazima o svom zdravstvenom stanju, kao i sa sadržinom svog zdravstvenog kartona, osim u slučajevima predviđenim opštim medicinskim propisima.

Maloletniku se mora omogućiti korišćenje usluga zubnog lekara.

O svakom ozbiljnijem oboljenju ili težoj povredi maloletnika lekar doma dužan je da obavesti upravnika i vaspitača vaspitne grupe.

U hitnim slučajevima, ako je domski lekar odsutan, maloletnik se bez odlaganja, u organizaciji službe za obezbeđenje, upućuje u ambulantu hitne pomoći medicinskog centra.

O ozbiljnoj ugroženosti zdravlja i života maloletnika ili o njegovom upućivanju u Specijalnu zatvorsku bolnicu ili drugu odgovarajuću zdravstvenu ustanovu dom će odmah obavestiti njegove roditelje, usvojioca, staraoca, bračnog druga ili lice sa kojim je živeo u vanbračnoj zajednici, a ako ih nema – o tome se obaveštavaju drugi srodnici maloletnika u pravoj liniji, a u pobočnoj do četvrtog stepenom srodstva.

O okolnostima iz st. 5. i 6. ovog člana dom obaveštava i sudiju za maloletnike suda koji je maloletniku sudio u prvom stepenu, kao i nadležni organ starateljstva.

Član 44

Na zahtev maloletnika ili lica navedenih u članu 43. stav 6. ovog pravilnika, upravnik može odobriti specijalistički pregled maloletnika kojem može prisustvovati i domski lekar i kada takav pregled nije odredio.

Troškove specijalističkog pregleda snosi maloletnik, ako upravnik drukčije ne odluči.

Član 45

Maloletnik ima pravo na zdravstvenu zaštitu i medicinski tretman prema opštim zdravstvenim standardima.

Maloletnik ima pravo da bude informisan o svom zdravstvenom stanju i o korišćenju osnovnih znanja o zdravlju i ishrani u cilju prevazilaženja tradicionalne prakse štetne za zdravlje.

Maloletnik ima pravo da bude uključen u preventivne zdravstvene programe, kao što su: planiranje porodice, očuvanje reproduktivnog zdravlja, prednost dojenja, higijena,

čistoća okoline, širenje zaraznih bolesti, posledice rizičnog ponašanja, sprečavanje nesreća, pružanje prve pomoći i dr.

Maloletnik ima pravo na sistematski lekarski pregled najmanje jednom godišnje.

Maloletnik ima pravo na besplatna standardna ortopedska i druga pomagala koja su po mišljenju lekara neophodna za njegovo lečenje i oporavak.

Član 46

Za vreme lečenja maloletnik je dužan da se u svemu pridržava uputstava lekara i drugog zdravstvenog osoblja.

Ako maloletnik odbijanjem hrane ili lečenja ugrozi svoje zdravlje ili život drugih, primenjuju se, bez njegovog pristanka, neophodne medicinske mere koje odredi lekar prema opštim zakonskim propisima i pravilima medicinske struke, uz obaveštavanje lica iz člana 43. stav 6. ovog pravilnika.

O okolnostima iz stava 2. ovog člana obaveštava se i nadležni sudija za maloletnike.

Član 47

Kad lekar ili drugi zdravstveni radnik zaključi da bi fizičko ili mentalno zdravlje maloletnika bilo pogoršano daljim lišenjem slobode, odbijanjem uzimanja hrane ili iz nekih drugih razloga u vezi sa lišenjem slobode, o tome će odmah obavestiti upravnika koji treba da preduzme potrebne mere i da bez odlaganja o tome dostavi obaveštenje sudiji za maloletnike suda koji je maloletniku sudio u prvom stepenu.

Na obrazloženi predlog, koji u pisanoj formi upravniku podnosi zdravstveni radnik odgovarajuće struke (lekar opšte prakse, psihijatar, klinički psiholog ili psihoterapeut), maloletnik se iz zdravstvenih razloga može osloboditi radnih aktivnosti i drugih obaveza. Odluku o tome donosi upravnik.

Član 48

Kupanje maloletnika obavlja se najmanje dva puta nedeljno, a po potrebi i češće, pri čemu se posebno vodi računa o higijenskim potrebama maloletnica.

Maloletnik je dužan da se redovno brije i podšišuje, odnosno da svoju kosu uredno održava. Brijanje i podšišivanje maloletnika obavlja se u domskoj frizerskoj radionici.

Član 49

Pušenje u domu zabranjeno je u sobama za spavanje, prostorijama za dnevni boravak, trpezariji i radnim prostorijama.

Prostor za pušenje posebno se određuje.

Informisanje maloletnika

Član 50

Maloletnik ima pravo da koristi dnevnu i periodičnu štampu.

Maloletnik se obaveštava i praćenjem radio i televizijskog programa i preko razglasne stanice doma.

Maloletnik može da koristi knjige iz biblioteke doma, čije izdavanje je propisano pravilima domske biblioteke.

Maloletnik može slobodno da čita knjige, časopise i druge štampane stvari koje sam pribavi, osim štampanih stvari koje svojim sadržajem podstiču rasnu, versku, polnu i nacionalnu mržnju ili šire druge društveno neprihvatljive ideje.

Obrazovanje i stručno osposobljavanje

Član 51

U domu postoji škola za osnovno obrazovanje odraslih. Maloletnik koji nije završio osnovnu školu upisuju se u odgovarajući razred i obavezan je da pohađa nastavu po predviđenom planu i programu za osnovno obrazovanje odraslih.

Maloletniku koji je završio osnovnu školu obezbeđeno je sticanje srednjeg stručnog obrazovanja u domu.

Ako u domu nema nastave određenog smera ili stepena obrazovanja, upravnik može odobriti maloletniku da vanredno pohađa nastavu izvan doma, ukoliko to ne remeti izvršenje vaspitne mere.

U cilju opšteg obrazovanja i stručnog osposobljavanja za maloletnike se organizuju predavanja, obuka, kursevi i drugi oblici obrazovanja i osposobljavanja, a pre svega takvi kursevi koji omogućavaju da maloletnik stekne potrebno znanje i veštinu za profesionalno bavljenje određenim zanatom ili zanimanjem za kojim postoji potreba na tržištu rada.

Član 52

U cilju postizanja stručne osposobljenosti maloletnici se raspoređuju u obrazovne grupe za sticanje određenih zanimanja u zavisnosti od interesovanja i želja maloletnika, njihovih psihofizičkih sposobnosti, sklonosti i postojećih mogućnosti doma, kao i procene o mogućnosti zaposlenja sa određenim zanimanjem posle izvršenja vaspitne mere.

Maloletniku će se omogućiti da pohađa i više obrazovnih kurseva ukoliko njihov broj, težina i potreba angažovanja maloletnika na kursovima ne ugrožavaju uspešan završetak opšteg obrazovanja i stručnog osposobljavanja i izvršenje pojedinačnog programa postupanja.

Član 53

Stručno osposobljavanje maloletnika vrši se u proizvodnim jedinicama i radionicama, domskoj kuhinji i drugim pogodnim objektima, po propisanom nastavnom planu i programu.

Ako maloletnik ispunjava uslove određene aktom upravnika, a za to postoje uslovi, obuka se može izvoditi i izvan doma.

Za izvođenje stručnog osposobljavanja i radnog angažovanja maloletnici se raspoređuju u programske radne grupe.

Maloletnici koji su po oceni nadležnih instruktora obučeni za kvalitetan i samostalan rad smatraju se pomoćnicima instruktora i posebno im se u skladu sa aktom iz člana 37. stav 3. ovog pravilnika određuju prava, obaveze, odgovornosti, kao i visina naknade za rad.

Instruktor sačinjava u pisanom obliku izveštaj o zalaganju maloletnika, ponašanju i postignutim rezultatima u stručnom osposobljavanju i dostavlja ga jednom nedeljno vaspitaču vaspitne grupe.

Član 54

Posle izvršene vaspitne mere upućivanja u vaspitno-popravni dom maloletniku se izdaju isprave o stečenom obrazovanju i stručnoj osposobljenosti iz kojih ne sme biti vidljivo da je obrazovanje, odnosno stručna osposobljenost stečena za vreme izvršenja vaspitne mere.

Obrazovanje i stručna osposobljenost stečeni tokom boravka u domu odgovaraju propisanim standardima u okviru nacionalnog obrazovnog sistema.

Društvene, kulturne i sportske aktivnosti

Član 55

Društvene i kulturne aktivnosti maloletnika organizuju se posredstvom biblioteke sa čitaonicom i razglasne stanice, praćenjem radio i televizijskog programa, filmskih i pozorišnih predstava i učešćem u radu raznovrsnih programskih sekcija u domu i izvan doma.

Sredstva za odvijanje aktivnosti iz stava 1. ovog člana obezbeđuje dom, u skladu sa finansijskim mogućnostima.

Radi pravilnog mentalnog i fizičkog razvoja, a imajući posebno u vidu uzrast maloletnika, u domu se organizuju sportske i rekreativne aktivnosti.

Organizovane i slobodne društvene, sportsko-rekreativne i kulturne aktivnosti prostorno su uređene i vremenski isplanirane prema potrebama maloletnika i mogućnostima doma.

Aktivnosti iz stava 4. ovog člana bliže su određene aktom iz člana 37. stav 3. ovog pravilnika.

Vanredno odsustvo maloletnika

Član 56

Na traženje maloletnika upravnik može odobriti vanredno odsustvo do deset dana:

- 1) u slučaju smrti člana uže porodice maloletnika;
- 2) u slučaju venčanja maloletnika ili rođenja deteta maloletnika.

Na predlog vaspitača vaspitne grupe ili na molbu maloletnika upravnik može odobriti vanredno odsustvo maloletniku u trajanju do sedam dana radi:

- 1) obilaska teško obolelog člana uže porodice;
- 2) polaganja ispita izvan doma;
- 3) obavljanja važnih i neodložnih poslova.

Osnovne dužnosti maloletnika

Član 57

Maloletnik je dužan da poštuje zakone i da se pridržava odredaba ovog pravilnika, kao i drugih akata koji se odnose na prava i dužnosti maloletnika donetih od strane direktora Uprave i upravnika.

Maloletnik je dužan da izvrši naredbu upravnika i naređenja lica u domu, osim ako se naredba ili naređenje odnosi na izvršenje krivičnog dela ili drugu očigledno protivpravnu radnju.

Član 58

Maloletnik je dužan da poštuje red i mir, da bude tolerantan prema drugima i poštuje njihova prava i slobode, a posebno pravo na nesmetan rad, odmor, kretanje, bezbednost, lično spokojstvo, zdravlje, čast i ugled, kao i druga osnovna ljudska prava.

Maloletnik nema pravo na kupoprodaju i razmenu odeće, obuće i drugih predmeta u okviru doma, osim izuzetno uz dozvolu vaspitača vaspitne grupe.

Maloletnik kome je naneta uvreda ili prouzrokovana šteta radnjom drugog maloletnika dužan je da se uzdrži od pokušaja traženja ličnog zadovoljenja. U tom slučaju maloletnik se obraća vaspitaču vaspitne grupe koji je dužan da, kada se ispune uslovi, uputi maloletnika na postupak posredovanja radi zaključenja poravnjanja sa učinioцем uvrede, odnosno licem koje mu je nanelo štetu.

Član 59

Maloletnik je posebno dužan da se osoblju u domu i drugim licima prilikom susreta javi pristojnim pozdravom koji odgovara dobu dana.

Maloletnik se prilikom obraćanja predstavlja ličnim imenom i, po pravilu, zaposlene u domu oslovljava sa: "gospodine upravniče", "gospodine vaspitaču", "gospodine instruktore" i sl.

Maloletnik je dužan da prilikom pozdrava ustane, osim za vreme obeda, ili ako je u radionici, spavaonici i bolesničkoj sobi.

Član 60

Prilikom napuštanja doma i kod korišćenja pogodnosti maloletnik mora biti pristojno odeven, mora posedovati odgovarajuću voznu kartu ili naknadu za putne troškove, odnosno drugu dokumentaciju kojom potvrđuje svoj identitet i osnov putovanja i boravka izvan doma.

Prilikom putovanja od doma do mesta odredišta, kao i u mestu odredišta kad koristi nagradno ili vanredno odsustvo, maloletnik je dužan da se pridržava rasporeda kretanja, propisanih rokova za izvršenje određenih obaveza i zadataka, vremena, mesta i načina javljanja određenim licima, zabrane susretanja sa određenim licima, zabrane posećivanja određenih mesta ili određenih lica, kao i drugih postavljenih uslova, a posebno vremena povratka u dom.

Zaštita prava maloletnika

Član 61

Zaštita maloletnika koji smatra da je lišen određenih prava, da su mu prava povređena ili su mu učinjene druge nezakonitosti, odnosno nepravilnosti u toku izvršenja vaspitne mere, ostvaruje se u skladu sa članom 97. Zakona.

Pogodnosti maloletnika

Član 62

Maloletniku koji se dobro ponaša i zalaže na radu tokom izvršenja vaspitne mere ili se posebno ističe dobrovoljnim i humanitarnim radom, upravnik, na predlog vaspitača vaspitne grupe, uz mišljenje stručnog tima za razvrstavanje i praćenje ostvarivanja programa maloletnika, kao i na predlog drugih maloletnika, može dodeliti jednu ili više pogodnosti:

- 1) prošireno pravo na prijem poseta, što obuhvata povećanje broja poseta, proširenje kruga lica koja mogu posetiti maloletnika i produženo trajanje posete;
- 2) prošireno pravo raspolaganja novcem;
- 3) prošireno pravo učešća u sportskim i rekreativnim programima u domu, kao i u okviru lokalne zajednice;
- 4) organizovane aktivnosti izvan doma;
- 5) organizovane posete sportskim, kulturnim i umetničkim manifestacijama ili drugim prikladnim događajima izvan doma;
- 6) slobodne posete porodici, srodnicima ili drugim bliskim licima na određen broj sati u vreme vikenda i praznika;
- 7) slobodan izlazak u grad u određenom trajanju;
- 8) odlazak na jednodnevni izlet i posetu kulturnim, istorijskim i verskim spomenicima;

- 9) učestvovanje na sportskim takmičenjima izvan doma uz prisustvo osoblja ili samostalno;
- 10) pojedinačni izlazak u grad u pratnji osoblja doma;
- 11) prijem poseta izvan doma;
- 12) vikend odsustvo;
- 13) organizovano kampovanje, logorovanje, zimovanje i letovanje;
- 14) nagradno odsustvo do deset dana;
- 15) posebno nagradno odsustvo od deset do dvadeset dana.

Pregled maloletnika, prostorija i ličnih stvari maloletnika

Član 63

Kad postoji sumnja da se kod maloletnika ili u prostorijama u kojima maloletnik boravi, odnosno u njegovim ličnim stvarima nalazi novac u većem iznosu od onoga koji može da poseduje ili predmeti koje maloletnik ne sme držati, odnosno oružje, opasno oruđe ili drugi predmeti kojima se može ugroziti bezbednost u domu, ovlašćena službena lica iz doma izvršiće pregled maloletnika, prostorija ili njegovih ličnih stvari.

Maloletnika može pregledati samo službeno lice iz doma istog pola kao i maloletnik. Prilikom pregleda prostorija posebno će se voditi računa o očuvanju reda. Kad se pregledaju maloletnikove stvari, ovo će se obaviti na način kojim se izbegavaju nepotrebna oštećenja.

Ukoliko se prilikom pregleda maloletnika, prostorija i njegovih ličnih stvari pronađe novac, odnosno predmeti zbog kojih se pregled vrši, novac i predmeti privremeno će se oduzeti, o čemu se sastavlja zapisnik a maloletniku se izdaje potvrda o privremenom oduzimanju.

Privremeno oduzeti novac i predmeti koje maloletnik može posedovati posle izvršenja vaspitne mere, stavljaju se u depozit i predaju se maloletniku kad je vaspitna mera izvršena. Predmeti koji su u vezi sa izvršenjem krivičnog dela ili mogu da predstavljaju dokaz u krivičnom postupku predaju se policiji. To se zapisnički konstatuje.

Ako novac ili predmeti pronađeni tokom pregleda nisu u vezi sa izvršenjem krivičnog dela, a ne predstavljaju ni dokaz u krivičnom postupku niti su u svojini maloletnika, predaće se vlasniku, ako je poznat, a ako nije poznato kome pripadaju, staviće se u depozit doma. Ukoliko se vlasnik ne javi u roku od tri meseca od dana stavljanja u depozit, novac i predmeti se koriste za potrebe svih maloletnika tokom njihovog boravka u domu.

Ako su predmeti pronađeni tokom pregleda opšteopasni ili nisu podobni da se upotrebljavaju u domu, a ne radi se o predmetima koji su u vezi sa krivičnim delom ili predmetima koji predstavljaju dokaz u krivičnom postupku, takvi predmeti će se uništiti i o tome će se sačiniti zapisnik.

Raspored dnevnih aktivnosti

Član 64

Maloletnici su dužni da se pridržavaju rasporeda osnovnih dnevnih aktivnosti kao što su vreme ustajanja, raspored dnevnih obroka, vreme odmora, vreme rada, nastave, odlaska na noćni odmor, održavanje lične higijene i higijene prostorija.

V DISCIPLINSKA I MATERIJALNA ODGOVORNOST MALOLETNIKA

Pretpostavke za disciplinsko kažnjavanje

Član 65

Maloletniku se mogu izreći disciplinske mere predviđene u članu 130. Zakona zbog lakših ili težih disciplinskih prestupa predviđenih ovim pravilnikom.

Ako disciplinski prestup istovremeno predstavlja i krivično delo za koje se prema maloletniku pokreće krivični postupak, krivičnim delom obuhvaćen je i disciplinski prestup.

Ukoliko je maloletniku za učinjeni disciplinski prestup, koji istovremeno predstavlja i krivično delo, već izrečena i izvršena disciplinska mera, to nije smetnja za vođenje krivičnog postupka, ako su za to ispunjeni opšti zakonski uslovi.

Disciplinski prestupi

Član 66

Disciplinski prestupi maloletnika su povrede:

- 1) pravila boravka maloletnika u domu;
- 2) pravila kućnog reda;
- 3) pravila kojima se određuju prava i obaveze u programu postupanja;
- 4) naloga ovlašćenih lica.

Član 67

Disciplinski prestupi maloletnika mogu biti lakši i teži.

Lakši disciplinski prestupi su:

- 1) ugrožavanje i ometanje drugog u obavljanju radnih i slobodnih aktivnosti;
- 2) udaljavanje, bez odobrenja, sa određenog prostora ili radionice doma gde maloletnik obavlja određene programske aktivnosti;
- 3) iznošenje alata i drugih materijalnih sredstava sa radnog mesta;

- 4) međusobna kupoprodaja odeće, obuće, lekova i drugih stvari;
- 5) pripremanje obroka, napitaka ili hrane izvan prostora predviđenog u tu svrhu;
- 6) tetoviranje i telesni pirsing sebe ili drugog u domu;
- 7) ugrožavanje ili oštećenje imovine;
- 8) narušavanje izgleda doma;
- 9) neovlašćeno korišćenje i ulaženje u službene prostorije;
- 10) lakša zloupotreba dobijenih pogodnosti;
- 11) posedovanje stvari koje maloletnik ne sme imati kod sebe;
- 12) nedisciplinovano i nepristojno ponašanje koje remeti život i rad u domu;
- 13) nedozvoljena izrada predmeta;
- 14) pušenje izvan prostora određenog u tu svrhu;
- 15) zanemarivanje radne obaveze;
- 16) odbijanje izvršenja zakonitog naloga ovlašćenog lica;
- 17) neovlašćeno korišćenje stvari;
- 18) omogućavanje pristupa neovlašćenom licu u određeni prostor doma;
- 19) uvredljivo ponašanje prema drugom licu po bilo kom ličnom svojstvu;
- 20) davanje netačnih podataka o činjenicama bitnim za ostvarivanje prava.

Teži disciplinski prestupi su:

- 1) bekstvo ili pokušaj bekstva iz zavoda;
- 2) podstrekavanje na pobunu ili bekstvo;
- 3) pripremanje pobune ili bekstva;
- 4) neovlašćeno napuštanje zavoda;
- 5) nasilje prema drugom licu;
- 6) pravljenje, posedovanje ili korišćenje opasne stvari;
- 7) izrada ili unošenje u zavod sredstva podobnog za napad, bekstvo ili vršenje krivičnog dela;

- 8) sprečavanje pristupa u bilo koji deo zavoda službenom licu ili licu koje se ovlašćeno nalazi u zavodu, odnosno ulazi u njega;
- 9) ugrožavanje, oštećenje ili uništenje imovine većeg obima;
- 10) odbijanje izvršenja zakonitog naloga ovlašćenog lica usled čega je nastupila ili mogla nastupiti teža štetna posledica;
- 11) namerno ili grubom nepažnjom ugrožavanje tuđeg zdravlja;
- 12) proizvodnja, posedovanje ili korišćenje opojnog ili psihoaktivnog sredstva;
- 13) grubo zanemarivanje lične higijene;
- 14) kockanje, odnosno bavljenje igrama na sreću;
- 15) namerno ugrožavanje svog zdravlja radi onesposobljavanja za izvršenje obaveze;
- 16) otpor zdravstvenom pregledu ili merama za sprečavanje opasnosti od zaraze;
- 17) podstrekavanje lica lišenog slobode na teži disciplinski prestup;
- 18) zanemarivanje radne obaveze koje je izazvalo ili je moglo izazvati težu štetnu posledicu;
- 19) obučavanje sebe ili drugog o načinu izvršenja krivičnog dela na osnovu ličnog ili tuđeg iskustva;
- 20) teža zloupotreba dobijenih posebnih pogodnosti iz člana 62. ovog pravilnika.
- 21) ponavljanje lakših disciplinskih prestupa.

Disciplinske mere

Član 68

Za učinjeni disciplinski prestup maloletniku se može izreći disciplinska mera, i to:

- 1) opomena;
- 2) oduzimanje dodeljene pogodnosti;
- 3) izdvajanje u posebnu prostoriju.

Disciplinske mere iz tač. 2) i 3) mogu se izreći kumulativno.

Član 69

Opomena se izriče kada maloletnika, zbog učinjenog disciplinskog prestupa, treba samo opomenuti i ukazati na neprihvatljivost takvog ponašanja.

Član 70

Oduzimanje dodeljene pogodnosti iz člana 129. Zakona izriče se kao samostalna mera kad se opomenom ne može postići svrha disciplinske mere.

Član 71

Izdvajanje u posebnu prostoriju izuzetno se izriče za teže disciplinske prestupe. Mera se izriče u trajanju do sedam dana.

Za sticaj disciplinskih prestupa iz stava 1. ovog člana ova mera može se izreći u trajanju do petnaest dana.

Član 72

Izdvajanje u posebnu prostoriju je mera neprekidnog boravka dva ili više maloletnika u posebnoj prostoriji.

Izdvajanje u posebnu prostoriju izvršava se u posebnim uslovima u okviru odeljenja za intezivni rad prema nalogu i pod nadzorom nadležnog osoblja.

Pre otpočinjanja izvršenja ove disciplinske mere ovlašćeno lice iz službe za obezbeđenje izvršice pretres maloletnika od koga će oduzeti opasne psihoaktivne supstance i druge opšteopasne materije, odnosno predmete kojima se može ugroziti izvršenje vaspitne mere, predmete podobne za samopovređivanje, napad, bekstvo ili ugrožavanje bezbednosti u domu, ukoliko je maloletnik u međuvremenu do tih predmeta došao.

Za vreme izvršenja mere maloletnik najmanje dva časa dnevno boravi izvan zatvorene prostorije, na svežem vazduhu.

Tokom izvršenja mere maloletnika su dužni da posete svakog dana lekar i vaspitač vaspitne grupe, a najmanje svaki treći dan upravnik.

Član 73

Posebna prostorija mora imati najmanje šest kvadratnih metara i petnaest kubnih metara po maloletniku koji boravi u prostoriji. Prostorija mora biti provetrena, osvetljena dnevnim i veštačkim osvetljenjem, zagrejana u skladu sa klimatskim uslovima, opremljena krevetima i posteljinom, stolom i stolicama. Maloletniku se mora obezbediti neograničeni pristup vodi za piće i sanitarnim uređajima.

Član 74

Tokom izvršenja mere izdvajanja u posebnu prostoriju maloletniku moraju biti dostupni udžbenici i druga literatura koja neće štetno uticati na njegovo vaspitavanje.

Član 75

Maloletnik tokom izvršenja mere izdvajanja u posebnu prostoriju ima pravo na podnošenje podnesaka radi zaštite svojih prava u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 76

Maloletnik kome je izrečena mera izdvajanja u posebnu prostoriju ne može petnaest dana posle izvršenja mere koristiti pogodnosti iz člana 129. Zakona.

Član 77

Pre izvršenja mere izdvajanja u posebnu prostoriju obavezan je lekarski pregled maloletnika radi utvrđivanja njegove psihičke i fizičke sposobnosti za izvršenje mere.

Ukoliko se lekarskim pregledom utvrdi da maloletnik nije sposoban za izvršenje mere, izvršenje će se odložiti.

Izvršenje mere prekida se ukoliko lekar nađe da bi daljim sprovođenjem ove mere došlo ili bi moglo doći do narušavanja telesnog ili mentalnog zdravlja maloletnika.

Član 78

Ukoliko se disciplinska mera izdvajanja u posebnu prostoriju ne može izvršiti zbog toga što ne postoje uslovi za boravak dva ili više maloletnika u posebnoj prostoriji, njeno izvršenje će se odložiti dok se ne steknu uslovi za to, ako u međuvremenu ne nastupi zastarelost izvršenja.

Odlaganje izvršenja ove mere odrediće se ako iz bezbednosnih razloga maloletnici ne mogu biti smešteni zajedno u posebnoj prostoriji.

Član 79

Ako se svrha disciplinske mere izdvajanja u posebnu prostoriju i mere oduzimanja dodeljenih pogodnosti može postići i bez njenog izvršenja, izvršenje se može odložiti do tri meseca ukoliko se radi o lakšem disciplinskom prestupu, a u slučaju težeg disciplinskog prestupa samo ako je maloletnik priznao prestup, preuzeo odgovornost za učinjeni prestup i pristao na postupak posredovanja.

Uslovno odlaganje iz stava 1. ovog člana može se opozvati ako se maloletniku u roku za koji je odloženo izvršenje izrekne nova mera izdvajanja u posebnu prostoriju ili mera oduzimanja dodeljenih pogodnosti.

Kada je za kasniji disciplinski prestup izrečena mera oduzimanja dodeljene pogodnosti, mera izdvajanja u posebnu prostoriju izriče se, primenom odredaba o sticaju, kao jedinstvena mera u trajanju do deset dana.

Kada je za kasniji prestup izrečena mera izdvajanja u posebnu prostoriju, mera izdvajanja u posebnu prostoriju izriče se, primenom odredaba o sticaju, kao jedinstvena mera u trajanju do petnaest dana.

Disciplinski postupak

Član 80

Svi disciplinski postupci koji se vode prema maloletniku moraju biti evidentirani.

Disciplinski postupak za učinjene lakše disciplinske prestupe, na predlog rukovodioca službe za vaspitavanje, vodi i odluku donosi upravnik ili lice koje on odredi.

Za učinjene teže disciplinske prestupe, na predlog rukovodioca službe za vaspitavanje, postupak vodi i odluku donosi disciplinska komisija.

Pre vođenja disciplinskih postupaka iz st. 2. i 3. ovog člana pribavlja se i mišljenje stručnog tima iz člana 5. ovog pravilnika.

Član 81

Kada sazna za učinjeni teži disciplinski prestup, kao i tokom disciplinskog postupka, upravnik može odlučiti da se maloletnik iz bezbednosnih razloga, do dvadesetčetiri sata, izdvoji od ostalih maloletnika.

Vreme izdvajanja uračunava se u disciplinsku meru izdvajanja u posebnu prostoriju.

Član 82

Ako podnosilac predloga za pokretanje disciplinskog postupka utvrdi da postoji osnovana sumnja da je maloletnik učinio lakši ili teži disciplinski prestup, ali da zbog prirode prestupa, okolnosti pod kojima je učinjen, ličnosti maloletnika, njegovog odnosa prema oštećenom i prestupu, kao i njegove spremnosti da ubuduće ne čini disciplinske prestupe ne bi bilo celishodno da se vodi disciplinski postupak, odustaje od predloga za vođenje disciplinskog postupka.

Odluka o odustajanju od vođenja disciplinskog postupka sa obrazloženjem dostaviće se upravniku, podnosiocu prijave, oštećenom i stručnom timu iz člana 5. ovog pravilnika.

Član 83

Kada je u toku izvršenje disciplinske mere prema maloletniku, a maloletnik učini novi disciplinski prestup ili se sazna za ranije učinjeni prestup za koji nije izrečena disciplinska mera, rukovodilac službe za vaspitavanje neće podneti predlog za pokretanje disciplinskog postupka, ako oceni da ne bi bilo celishodno izreći novu disciplinsku meru za novoučinjeni ili ranije učinjeni prestup.

Član 84

Maloletnik će, na preporuku vaspitača vaspitne grupe, odrediti lice zaposleno u domu koje će mu pružati stručnu pravnu pomoć.

Pri preduzimanju radnji prema maloletniku tokom disciplinskog postupka, a naročito prilikom njegovog saslušanja, lica koja učestvuju u postupku, dužna su da postupaju obazrivo, vodeći računa o zrelosti, osetljivosti i ličnim svojstvima maloletnika.

Prilikom uzimanja prve izjave maloletnika od strane podnosioca predloga za pokretanje disciplinskog postupka, obavezno je prisustvo lica iz stava 1. ovog člana.

Član 85

Raspravi u disciplinskom postupku obavezno prisustvuju podnosilac predloga, vaspitač vaspitne grupe, maloletnik i zaposleni u domu koji će mu pružati stručnu pravnu pomoć.

Raspravi mogu prisustvovati i druga lica po odluci predsednika disciplinske komisije, odnosno upravnika ili lica koje on odredi.

Tokom trajanja rasprave javnost je, po pravilu, isključena, s tim što raspravi po odluci predsednika disciplinske komisije, odnosno upravnika doma ili lica koje on odredi, mogu prisustvovati i druga lica osim onih navedenih u stavu 1. ovog člana čije je prisustvo obavezno.

Član 86

Protiv rešenja o izrečenoj disciplinskoj meri maloletnik ima pravo žalbe u roku od tri dana od prijema rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

O žalbi odlučuje direktor Uprave u roku od tri dana od prijema žalbe.

Materijalna odgovornost maloletnika

Član 87

U odnosu na materijalnu odgovornost maloletnika shodno se primenjuju odredbe Zakona o izvršenju krivičnih sankcija.

Shodna primena odredaba o disciplinskim prestupima, merama i postupku prema osuđenim licima

Član 88

Na sva pitanja o disciplinskim prestupima i postupku prema maloletniku koja nisu uređena ovim pravilnikom, a od značaja su za njegovu primenu, shodno se primenjuju odredbe Zakona o izvršenju krivičnih sankcija.

Sredstva prinude

Član 89

Prema maloletniku koji se nalazi u domu mogu se izuzetno primeniti sredstva prinude i sredstva za privremeno onesposobljavanje, samo kada je to neophodno da se spreči fizički napad na službeno lice, napad na drugog maloletnika ili samopovređivanje, ukoliko maloletnik pri sebi ima hladno oruđe ili vatreno oružje i kada su svi drugi metodi iscrpljeni ili neuspešni.

Vatreno oružje i hladno oruđe može se izuzetno primeniti jedino ako se drugim sredstvima prinude ili sredstvima za privremeno onesposobljavanje ne može zaštititi život maloletnika ili drugog lica u slučaju napada.

O primeni mera i sredstava iz st. 1. i 2. ovog člana sastavlja se posebna službena beleška.

Službena beleška iz stava 3. ovog člana dostavlja se sudiji za maloletnike suda koji je maloletniku sudio u prvom stepenu, ministru nadležnom za pravosuđe i direktoru Uprave.

VI PREKID IZVRŠENJA VASPITNE MERE, OBUSTAVLJANJE I USLOVNI OTPUST MALOLETNIKA

Prekid izvršenja vaspitne mere

Član 90

Osim u slučajevima iz čl. 48, 58, i 59. Zakona u vezi sa članom 118. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, ukoliko se osnovano može očekivati da se neće nepovoljno odraziti na započeti proces vaspitanja, upravnik može, na predlog vaspitača vaspitne grupe, uz mišljenje stručnog tima iz člana 5. ovog pravilnika, predložiti sudu koji je maloletniku sudio u prvom stepenu prekid izvršenja vaspitne mere, ako je potrebno da maloletnik:

- 1) pruži pomoć obolelom članu porodice;
- 2) pomogne iznemogle, nesposobne i materijalno nezbrinute roditelje, usvojioca ili staraoca, odnosno druga lica koja su se o maloletniku starala;
- 3) da se podvrgne dužem lečenju, odnosno saniranju zdravstvenog stanja u posebno specijalizovanim ustanovama i pod posebnim uslovima;
- 4) završi započete obaveze u vezi sa školovanjem.

Vreme prekida ne uračunava se u vreme trajanja vaspitne mere upućivanja u dom.

Obustavljanje izvršenja vaspitne mere

Član 91

Predlog za obustavljanje izvršenja vaspitne mere može se staviti sudu koji je maloletniku sudio u prvom stepenu kad vaspitač vaspitne grupe, uz mišljenje stručnog tima iz člana 5. ovog pravilnika, a u saradnji sa maloletnikom, roditeljima ili licima koja su se o maloletniku starala i nadležnim organom starateljstva, proceni da je u dovoljnoj meri ostvaren pojedinačni program postupanja i da je to u najboljem interesu maloletnika, kao i da je sredina u koju se maloletnik vraća spremna da ga prihvati.

Konačnu odluku o dostavljanju predloga sudu iz stava 1. ovog člana donosi upravnik.

Pre otpuštanja, kad je sud prihvatio predlog i doneo odluku o obustavljanju izvršenja, maloletnika pregleda lekar i nalaz unosi u njegov zdravstveni karton.

Ako je maloletnik zbog bolesti nesposoban za put, na predlog lekara i po odobrenju upravnika, maloletnik se smešta u najbližu odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

Troškove lečenja za prvih trideset dana snosi dom.

Uslovni otpust maloletnika

Član 92

Za maloletnika koji je u domu proveo najmanje šest meseci na izvršenju vaspitne mere, od koga se na osnovu uspeha postignutog u vaspitavanju može osnovano očekivati da neće ubuduće činiti krivična dela i da će se u sredini u kojoj bude živeo dobro vladati, vaspitač vaspitne grupe, uz pribavljeno mišljenje stručnog tima iz člana 5. ovog pravilnika, može dati inicijativu da se pokrene postupak za uslovno otpuštanje.

Prilikom pokretanja ove inicijative vaspitač vaspitne grupe posebno će imati u vidu uspeh u vaspitavanju, obrazovanju i stručnom osposobljavanju maloletnika i uslove prihvatanja, kao što su moguće zaposlenje, nastavak tretmana, psihosocijalni i egzistencijalni porodični uslovi, a uzeće u obzir i moguće nepovoljne uticaje užeg i šireg okruženja, procenu bezbednosti i druge za maloletnika značajne okolnosti i uticaje.

Predlog sudu koji je maloletniku sudio u prvom stepenu podnosi upravnik.

VII OTPUST IZ DOMA

Član 93

Maloletniku se prilikom otpuštanja iz doma:

- 1) predaju stvari, predmeti i dragocenosti koje su čuvane u domu, a maloletnik se razdužuje sa stvarima koje je koristio;
- 2) isplaćuje ušteđevina i novac koji je primao tokom izvršenja vaspitne mere;
- 3) obezbeđuju sredstva za prevoz do mesta prebivališta, odnosno boravišta i po potrebi, na predlog vaspitača vaspitne grupe, jednokratna novčana pomoć;
- 4) ako nema svoju odeću, a ni sredstva da je nabavi, dom maloletniku, bez naknade, obezbeđuje rublje, odeću i obuću.

Posle obavljenih radnji predviđenih ovim pravilnikom, maloletnika prima upravnik, a rukovodilac službe za vaspitavanje obavlja završni razgovor i uručuje mu otpusni list, svedočanstvo ili diplomu o završenoj školi, uverenje o stručnoj osposobljenosti koju je stekao u domu, kao i druga dokumenta.

VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 94

Na slučajeve koji nisu uređeni ovim pravilnikom shodno će se primenjivati odredbe Zakona, Krivičnog zakonika, Zakonika o krivičnom postupku, Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, ratifikovanih međunarodnih ugovora, kao i akti doneti od strane direktora Uprave i upravnika.

Član 95

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".